

Posudek konzultanta rigorózní práce Mgr. Anny Kolaříkové

Právní postavení nechtěných dětí v České republice

Autorka předložila k posouzení rigorózní práci o rozsahu 115 stran. Z toho vlastní text je na 107 stranách, doplněný požadovanými přílohami a dalšími náležitostmi.

Téma práce je pravidelně v hledáčku médií a těší se v nemalé míře pozornosti naší společnosti. Nejen z tohoto důvodu považuje konzultant za vhodné podrobit otázky právního postavení nechtěných dětí hlubšímu zkoumání a to také formou diplomových nebo rigorózních prací.

Obsahově rozvrhla autorka rigorózní práci celkem do 7 základních kapitol, úvodu a závěru, které doplňuje požadovanými přílohami. Systematika práce, řazení jednotlivých kapitol a jejich náplň svědčí, že autorka postupovala věcně správně. Práce má logickou strukturu, zkoumané téma je formou zpracování a obsahovým rozvržením nejen pokryto, ale i odpovídajícím způsobem vyčerpáno.

V první kapitole předkládá autorka, kromě objasnění obecných souvislostí, poměrně hodnotný historickoprávní exkurs. Ve druhé kapitole se zabývá základními pojmy, připomíná prameny právní úpravy, a to od obecného vymezení pojmu „dítě“ až po hlediska trestněprávní, občanskoprávní, pracovněprávní, ústavněprávní a mezinárodní. Podle názoru konzultanta se autorce podařilo zde zpracovat účelné a rozsahem přiměřené uvedení do problematiky.

Těžiště práce je rovnoměrně obsaženo a rozvrženo v kapitolách 3. – 7. Ve 3. kapitole se autorka věnuje otázce osvojení. Vhodně sleduje jeho právní vývoj od vzniku samostatného státu až do přijetí zákona o rodině v roce 1963. Zkoumá hlavní atributy tohoto zákona a podrobuje detailnějšímu rozboru současnou právní úpravu. Je pozitivní, že svoji pozornost nesoustředila pouze na aspekty hmotného práva, ale věnuje se také otázkám procesním. Následující 4. kapitola se zabývá instituty poručenství a opatrovnictví. Rozboru těchto otázek předchází opět vhodně zařazený vhled do historického vývoje. Oběma institutům se potom autorka věnuje samostatně ve zvláštních subkapitolách. Svěření dítěte do péče jiné osoby je náplní 5. kapitoly, na kterou navazuje po obsahové a věcné stránce vhodně kapitola 6. – pěstounská péče. Uvedení do problematiky připomenutím historických souvislostí, kdy je podáván přehled právních úprav od roku 1918 do současnosti, je příhodné. V 7. kapitole autorka podrobněji rozebírá otázky ústavní výchovy, jednotlivých zařízení, ve kterých se ústavní výchova realizuje, až po „zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc – Klokánek“.

Nosná část práce obsažená v kapitolách 3. – 7. vykazuje autorčinu velmi dobrou znalost platné právní úpravy, odborné literatury, dalších relevantních pramenů a v neposlední řadě i judikatury. Autorka zpracovala svoji práci jednotnou metodou, která vykazuje nejen dobrou

znalost historickoprávních souvislostí, ale také schopnost provést důkladný a zasvěcený rozbor platného práva a judikatury se znalostí doktrinálních konceptů.

Práci uzavírá autorčina závěrečná úvaha zdůrazňující povinnost společnosti zabezpečit stabilní a fungující výchovné prostředí pro zdravý vývoj dítěte. K tomu slouží bezpochyby i nová právní úprava, akceptující historickoprávní vývoj a pozitivní dlouhodobé praktické zkušenosti. Z pohledu prevence je třeba se zaměřit na minimalizování negativních vlivů, které ohrožují rodinu a její úlohu ve výchově a péči o dítě.

Vzhledem k uvedenému, předložená rigorózní práce Mgr. Anny Kolaříkové splňuje svým obsahem, způsobem zpracování a rozsahem požadavky kladený na tento druh prací a je způsobilá být předmětem ústní obhajoby, ke které ji **konzultant doporučuje**.

V rámci ústní obhajoby autorka upřesní vložení části textu své diplomové práce do práce rigorózní a objasní možnost legislativního řešení současného vysokého počtu dětí umístěných v ústavních zařízeních v ČR.

14. prosince 2016

JUDr. Jan Kotous, konzultant